

Angststoornis

“Mijn dochter spreekt zelfs niet meer tegen oma en opa”

Ouders van kinderen met selectief mutisme vragen dat Riziv dure therapie terugbetaalt

Zeven op de duizend kinderen hebben extreme praatangst. De Ouderwerkgroep Selectief Mutisme wil die stoornis meer bekendheid geven en vraagt dat het Riziv de behandeling terugbetaalt.

• “Toen onze dochter vijf jaar was, werd ze almaar stiller”, vertelt Nora. “Eerst buitenshuis, daarna ook tegen haar oma en opa. Dat was voor de grootouders heel moeilijk om te aanvaarden. Net omdat het zo’n onbekende angststoornis is, stuit je op veel onbegrip. Uiteindelijk sprak ze ook niet meer tegen de rest van de familie en de vrienden. Alleen nog op school, maar dan functioneel. Ze antwoordde wel op vragen, maar stelde er nooit zelf een.”

Nora is een van de ouders die zaterdag deelnamen aan de ontmoetingsdag aan de Universiteit Antwerpen, georganiseerd door de Ouderwerkgroep Selectief Mutisme Vlaanderen. Ongeveer 130 ouders, leerkrachten, medewerkers van CLB’s en therapeuten wisselden ervaringen uit rond selectief mutisme, of extreme praatangst, bij kinderen.

“Ons dochtertje heeft in de kleuterschool nooit echt gesproken”, vertelt Linda. “Ik was zelf als kind heel verlegen, dus ik dacht dat het dat was. Maar toen er in de derde kleuterklas nog steeds geen beterschap was, ben ik op zoek gegaan naar hulp. Pas toen werd de diagnose selectief mutisme gesteld. Mijn dochter zit nu in het tweede jaar van de basisschool. Daar praat ze wel tegen haar vriendinnetjes, maar alleen als de leraren buiten gehoorsafstand zijn.”

“Selectief mutisme begint meestal tussen het derde en het vijfde levensjaar”, legt psychotherapeute Goedele Van-

dewalle uit. “De kinderen hebben meestal veel interesses en hobby’s. Ze houden van samen spelen en doen actief mee aan klasactiviteiten, behalve die waarbij ze moeten praten. Dat zwijgen is selectief. Ze praten soms tegen kinderen, maar niet tegen volwassenen. Soms praten ze met onbekenden, maar niet met bekenden. Ze communiceren wel, maar dan non-verbaal: ze knikken, wijzen aan, schrijven, typen of tekenen. Die extreme angst om te praten wordt veroorzaakt door onwerkelijke gedachten over fouten maken of kritiek krijgen. Ze leggen de lat voor zichzelf hoog, ze willen presteren. Het kind vermijdt het praten, en daardoor vergroot de spreekangst. Op den duur zijn ze bang voor de reactie als ze opnieuw beginnen te praten.”

Omgaan met kinderen die lijden aan selectief mutisme is niet makkelijk, getuigen beide Antwerpse ouders. “Je hebt de neiging om hen te helpen”, zegt Nora. “Ook hun vriendinnetjes doen dat. Maar dat is net niet goed. Het moet uit henzelf komen.”

NORA

Moeder

“Mijn dochter zit nu in het eerste jaar van de

basisschool. Daar praat ze wel tegen haar vriendinnetjes, maar alleen als de leraars het niet horen.”

GOEDELE VANDEWALLE

Psychotherapeute

“Ze communiceren non-verbaal.

Die extreme angst wordt veroorzaakt door gedachten over fouten maken of kritiek krijgen.”

“Leraren of familieleden leggen er vaak te veel druk op”, vult Linda aan. “Niet iedereen heeft begrip voor een kind dat niet tegen je durft te spreken. Maar onder druk kruipt zo’n kind helemaal weg.”

Nora: “En dan raakt het helemaal geïsoleerd. Het zijn heel gevoelige, hypersensitieve kinderen.”

Linda: “Maar ook heel sterke kinderen. Er is een geval bekend van een kindje dat op school haar been had gebroken en daar de hele dag heeft mee rondgelopen, zonder een kink te geven. Pas na school, toen de ouders haar kwamen ophalen, heeft ze het verteld.”

Drie jaar therapie

Hulp zoeken was niet evident. Nora: “Er zijn te weinig therapeuten die op de hoogte zijn. Ook bij scholen en CLB’s is er nog weinig kennis voorhanden. Wij hebben onze weg zelf moeten zoeken.”

“Daarom willen we met de oudergroep deze angststoornis veel meer bekendheid geven”, zegt Goedele Vandewalle. “We willen onder meer tot een lijst komen met therapeuten die kennis van zaken hebben en die de therapie willen toepassen. Die lijst publiceren we op onze website, zodat ouders weten bij wie ze in hun buurt terecht kunnen. De behandeling is gekend, maar ze is heel intensief. De therapeut moet het kind ook op school begeleiden, bijvoorbeeld.”

Mits een goede begeleiding geraken de meeste kinderen van hun praatangst af. De kring die almaar kleiner werd, wordt weer groter gemaakt. Eerst praten tegen de therapeut, dan tegen klasgenoten, leraren, familie... Dat proces duurt gemiddeld drie jaar.

Duur

Selectief mutisme is sinds een paar jaar erkend als angststoornis. Een van de vragen van de Ouderwerkgroep is dat de behandeling ervan zou terugbetaald worden door het Riziv. Linda: “Vijftig euro per week en dat minstens drie jaar lang, voor ons was het niet te betalen. Ik ben dan maar vier-vijfde gaan werken om mijn dochter zelf te kunnen begeleiden. En gelukkig kan ik op veel steun van de school rekenen. Maar ideaal is dat niet.”

• www.selectiefmutisme.be

WIM DAENINCK

